

หุก่มต่างๆ ในการละหมาด

﴿ أَحْكَامُ الصَّلَاةِ ﴾

[ไทย - Thai - تايلاندي]

มุหัมมัด บิน อิบรอฮีม อัตตุวัยญีรีย

แปลโดย : ดานียา เจะสนิ

ผู้ตรวจทาน : ซุฟอัม อุษมาน

ที่มา : หนังสืออมุดตะศ็อร อัลฟิกฮิล อิสลามีย์

2010 - 1431

islamhouse.com

﴿أحكام الصلاة﴾

« باللغة التايلاندية »

الشيخ محمد بن إبراهيم التويجري

ترجمة: دانيال جيء سنك

مراجعة: صافي عثمان

المصدر: كتاب مختصر الفقه الإسلامي

2010 - 1431

islamhouse.com

7. หุก่มต่างๆ ในการละหมาด

หุก่มการอ่านสุเราะฮ์ฟาติหะฮ์ในละหมาด

วาญิบสำหรับผู้ละหมาดให้อ่านสุเราะฮ์ฟาติหะฮ์ ไม่ว่าจะเป็อนิมาม มะอ์มูมหรือละหมาดคนเดียว ไม่ว่าจะการละหมาดที่อ่านเสียงค่อยหรือเสียงดัง ไม่ว่าจะเป็อนการละหมาดฟัรฎูหรือละหมาดสุนัต และวาญิบต้องอ่านในทุกๆ ร็อกอะฮ์โดยไม่มีกรยกเว้น นอกจากผู้ที่มาละหมาดช้าและทันนิมามตอนที่นิมามรูกูแล้วโดยไมทันอ่านฟาติหะฮ์ และผู้ละหมาดที่เป็อนมะอ์มูมในละหมาดหรือร็อกอะฮ์ที่นิมามอ่านเสียงดัง

สำหรับผู้ที่อ่านฟาติหะฮ์ในละหมาดไม่ได้ ให้อ่านส่วนอื่นจากอัลกุรอานที่ง่ายสำหรับเขาแทน แต่ถ้าอ่านอัลกุรอานไม่ได้เลยให้เขาอ่าน

«سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ»

คำอ่าน *ซุบหานัลลอฮฺ, วัลหัมดุลิลลาฮฺ, วะ ลาอิลาฮะฮ์อิลลัลลอฮฺ, วัลลอฮุอักบัร, วะ ลาเหาละ วะลา กุวะวะตะ อิลลา บิลลาฮฺ*

ความหมาย “มหาบริสุทธิ์ยิ่งพระองค์อัลลอฮฺ, มวลการสรรเสริญเป็นสิทธิของอัลลอฮฺ, ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺ, อัลลอฮฺทรงยิ่งใหญ่, และไม่มีความสามารถและอำนาจใดๆ เว้นแต่ด้วยอัลลอฮฺ” (เป็อนหะดีษหะสัน บันทีก โดยอบู ดาวูด หมายเลข 832 และอัน-นะสาอีย์ 924)

ถ้าหากผู้ละหมาดไมทันร็อกอะฮ์แรกของการละหมาด ถือว่าร็อกอะฮ์ต่อมาที่เขาละหมาดทันพร้อมนิมามเป็อนร็อกอะฮ์แรกสำหรับเขา หลังจากนิมามให้สลามแล้วเขาต้องลุกขึ้นทำต่อในร็อกอะฮ์ที่ขาดไปให้ครบสมบูรณ์

วิธีการเลิกละหมาดสำหรับผู้ที่มีหะดัษในระหว่างที่กำลังละหมาดอยู่

หากผู้ละหมาดมีหะดัษในระหว่างที่กำลังละหมาดอยู่หรือนึกขึ้นได้ว่าตัวเองมีหะดัษ ให้เขาเลิกละหมาดทั้งทางใจและกาย โดยไม่จำเป็นต้องคอยให้สลามทางขวาและทางซ้ายก่อน

มีรายงานจากท่านหญิงอาอิชะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮา ว่าท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าววว่า

«إِذَا صَلَّى أَحَدُكُمْ فَأَحَدَثَ، فَلْيَمْسِكْ عَلَىٰ أَنْفِهِ، ثُمَّ لِيَنْصَرِفْ»

ความว่า “ เมื่อคนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่านกำลังละหมาดอยู่แล้วเกิดมีเหตุขัด
ขึ้นมา ให้เขาเอามือจับจุมูกแล้วเลิกละหมาด” (เป็นหะดีษเศาะฮีหฺ บันทีก
โดยอบู ดาวูด หมายเลข 1114 และอิบนุ มาญะฮฺ 1222)

สิ่งที่มุสลิมต้องอ่านในละหมาด

1. มีสุนนะฮฺให้ผู้ละหมาดอ่านหนึ่งสุเราะฮฺจากสมบุรณฺในทุกร็อกอะฮฺที่ต้องอ่าน และให้อ่านตามลำดับในมุศหฟฺ(คัมภีร์อัลกุรอาน) และอนุญาตให้แบ่งหนึ่งสุเราะฮฺให้อ่านในสองร็อกอะฮฺหรืออ่านหลายสุเราะฮฺในร็อกอะฮฺเดียว และอนุญาตให้อ่านสุเราะฮฺเดียวกันในทั้งสองร็อกอะฮฺ และอนุญาตให้อ่านสุเราะฮฺหนึ่งก่อนอีกสุเราะฮฺได้(โดยไม่ตามลำดับ)แต่อย่ากระทำให้บ้อย ทั้งนี้อนุญาตให้กระทำเช่นนั้นเป็นบางครั้ง
2. อนุญาตให้ผู้ละหมาดอ่านทั้งส่วนแรก ส่วนท้ายและส่วนกลางของสุเราะฮฺไม่ว่าจะเป็นในละหมาดฟัรฎูหรือละหมาดสุนัต

ช่วงเวลาที่ต้องหยุดนิ่งในละหมาด

ผู้ละหมาดไม่ว่าจะเป็นอิمام มะอ์มูม หรือละหมาดคนเดียว มีช่วงที่ต้องหยุดนิ่งสองเวลา
ช่วง

ช่วงแรกคือ หลังจากตักบีเราะตุลอิหฺรอหมฺ ทั้งนี้เพื่ออ่านดุอาอ์อิสตีฟตาหฺ

ช่วงที่สองคือ หลังจากเสร็จสิ้นการอ่านสุเราะฮฺ ก่อนรูกูอ์ให้หยุดนิ่งชั่วคราวเป็นระยะเวลาพอ
สบายตัว

ซึ่งนอกจากสองช่วงนี้แล้ว ไม่มีหลักฐานว่าจะต้องหยุดนิ่ง เช่น การหยุดของอิمامหลังจาก
อ่านฟาติหะฮฺเพื่อเปิดโอกาสให้มะอ์มูมอ่านฟาติหะฮฺ เป็นต้น

ดุอาอ์ต่างๆ ที่ใช้อิสตีฟตาหฺนั้นแบ่งออกเป็นสามระดับ

ระดับดีที่สุดคือ ดุอาอ์ที่มีการสรรเสริญอัลลอฮฺ เช่น “สุบหานะกัลลอฮุมมะ ... จนจบ”

«سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ...»

ระดับรองลงมา คือ ดุอาอ์ที่กล่าวถึงการทำอิบาดะฮฺของบ่าวต่ออัลลอฮฺ เช่น “วิญญูฮฺสุตุ
วิญญูฮฺยะ ... จนจบ”

«وَجَّهْتُ وَجْهِيَ...»

ระดับรองลงมาอีก คือ ดุอาอ์ที่เป็นการขอของบ่าวต่ออัลลอฮฺ เช่น “อัลลอฮุมมะ บาอิตุ ...
จนจบ”

«اللَّهُمَّ بَاعِدْ...»

(ดูดุอาอ์ดังกล่าวทั้งหมดในบทว่าด้วยวิธีการละหมาด)

หุกุมการจงใจล่าช้าในการละหมาด

เป็นสิ่งที่ต้องห้าม(หะรอม)หากจงใจล่าช้าในการทำละหมาดห้าเวลาจนทำให้หมดเวลาของมัน นอกจากผู้ตั้งใจจะละหมาดรวม ผู้ที่มีความหวาดกลัว หรือผู้ป่วย เป็นต้น และในระหว่างละหมาดนั้นห้ามมิให้ผู้ละหมาดทอดสายตาดูขึ้นสู่ฟ้า

การกระทำที่ควรหลีกเลี่ยง(มักรอุฮฺ)ในระหว่างละหมาด

ผู้ละหมาดไม่ควรที่จะมองซ้ายมองขวาในระหว่างละหมาด นอกจากว่าจะมีความจำเป็น เช่น กลัวสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นต้น และไม่ควรหลับตาและปิดหน้า ไม่ควรนั่งยองเหมือนการนั่งของสุนัข ไม่ควรแสดงอาการที่เล่นที่จริง ไม่ควรเอามือเท้าสะเอว ซึ่งหมายถึง การวางมือทั้งสองข้างไว้ที่เอว ไม่ควรมองไปยังสิ่งที่ทำให้เคลิ้ม ไม่ควรเอาแขนตั้งราบกับพื้นตอนที่สุญูด ไม่ควรกลั้นปัสสาวะ อุจจาระหรือผายลม หรือไม่ควรละหมาดเวลาอาหารที่ตัวเองหิวอยากทานและชอบทั้งๆ ที่สามารถที่จะกินก่อน ไม่ควรใส่เสื้อผ้ายาวลากพื้น ไม่ควรใส่หน้ากากปิดปาก ปิดจมูก ไม่ควรเสยผม หรือผ้า ไม่ควรอ้าปากหาเวลาละหมาด การถ่มน้ำลายในมัสนู๊ดเป็นสิ่งที่ไม่ดี หากพลั้งทำไปแล้วต้องกลบด้วยดิน(หากพื้นเป็นดิน) ไม่ควรถ่มน้ำลายไปทางกิบลัตสุไม่ว่าจะเป็นในละหมาดหรือนอกละหมาด

สำหรับผู้ที่ยกเลิกปัสสาวะ อุจจาระหรือผายลมนั้น ทางที่ดีควรปล่อยให้แห้งแล้วอาบน้ำละหมาดและละหมาดใหม่ หากไม่มีน้ำสำหรับอาบน้ำละหมาดให้ตะยัมมูมแล้วละหมาดใหม่ ซึ่งทำเช่นนี้จะละหมาดได้สงบ(คุซุฮฺ)กว่าสำหรับเขา

หุกุมการมองซ้ายมองขวาในละหมาด

การมองซ้ายมองขวาในละหมาดเป็นกลอุบายของชัยฏอนที่ทำอุบายเพื่อทำลายละหมาดของป่าวคนหนึ่ง ซึ่งการมองซ้ายมองขวานั้นมีสองชนิด คือที่เป็นรูปธรรมคือการมองซ้ายมองขวาด้วยตา และที่เป็นนามธรรมคือความรู้สึกสั่นไหวหรือไม่นิ่งที่เกิดขึ้นในใจ วิธีแก้ส่วนที่เป็นนามธรรมคือการพ่นน้ำลายไปทางซ้ายสามครั้งแล้วกล่าวคำขอความคุ้มครองจากอัลลอฮฺว่า

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

คำอ่าน อะอูซุบิลลาฮิ มินัช ชัยฏอนิร รอะฎีม

ความหมาย ฉันขอความคุ้มครองต่ออัลลอฮฺ จากชัยฏอนผู้ถูกสาปแช่ง

และวิธีแก้สำหรับการมองซ้ายมองขวาที่เป็นรูปธรรม คือการหันหน้าและกายตรงไปยังกิบลัตทันที

หุก่มการทำสวดเราะฮฺ(ที่กั้น)ในระหว่างละหมาด

สุนัตสำหรับอิหม่ามหรือผู้ละหมาดคนเดียวให้ทำสวดเราะฮฺที่ชัดเจนในระหว่างละหมาด เช่น ผนัง เสา ก้อนหิน ไม้เท้า หอก เป็นต้น ไม่ว่าผู้ละหมาดจะเป็นชายหรือหญิง ไม่ว่าในเวลาปกติหรือเวลาเดินทาง ไม่ว่าจะเป็นการละหมาดฟัรฎูหรือสุนัต ส่วนผู้ที่เป็นมะอ์มูมนั้น สวดเราะฮฺของอิหม่ามถือว่าเป็นสวดเราะฮฺของผู้ที่อยู่ด้านหลังเขาด้วย หรือตัวอิหม่ามเองก็เป็นสวดเราะฮฺของมะอ์มูม

หุก่มการเดินตัดหน้าผู้ละหมาด

1. การเดินตัดหน้าในเขตระหว่างผู้ละหมาดกับสวดเราะฮฺของเขานั้นถือว่าเป็นที่ต้องห้าม ซึ่งผู้ละหมาดต้องพยายามยับยั้งไว้ทั้งในเขตมกกะฮฺและที่อื่น หากไม่สามารถที่จะยับยั้งได้ ความผิดจะเป็นของผู้ที่เดินตัดหน้า ส่วนการละหมาดถือว่าใช้ได้ไม่บกพร่องแต่อย่างใด อินชาอัลลอฮฺ

2. การละหมาดของอิหม่ามหรือผู้ละหมาดคนเดียวถือว่าใช้ได้หากผู้เดินตัดหน้าเป็นผู้หญิง ลา หรือหมาด่าในกรณีที่ไม่ใช่สวดเราะฮฺ แต่หากสิ่งต่างๆ เหล่านี้เดินตัดหน้ามะอ์มูมถือว่าการละหมาดของมะอ์มูมนั้นยังใช้ได้อยู่ ต่างจากละหมาดของอิหม่าม ดังนั้นผู้ใดที่ละหมาดโดยทำสวดเราะฮฺแล้วให้เขาอยู่ใกล้ๆ กับสวดเราะฮฺ เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ใดจากชัฎฏอนหรือสิ่งอื่นๆ เดินตัดหน้าในเขตระหว่างผู้ละหมาดกับสวดเราะฮฺของเขา

ช่วงเวลาการยกมือทั้งสองข้างขึ้นในละหมาด

1. มีรายงานจากท่านอับดุลลอฮฺ บิน อุมร์ เราะวะฎียัลลอฮฺอันศูมา กล่าวว่า

رَأَيْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ افْتَتَحَ التَّكْبِيرَ فِي الصَّلَاةِ فَرَفَعَ يَدَيْهِ حِينَ يُكَبِّرُ حَتَّى يَجْعَلَهُمَا حَذْوَ مَنْكِبَيْهِ، وَإِذَا كَبَّرَ لِلرُّكُوعِ فَعَلَّ مِثْلَهُ، وَإِذَا قَالَ: «سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ» فَعَلَّ مِثْلَهُ، وَقَالَ: «رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ»

ความว่า ฉันเห็นท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม เริ่มการละหมาดด้วยการกล่าวตักบิรแล้วยกมือขึ้นขณะตักบิรจนถึงระดับบ่าทั้งสอง และกล่าวตักบิรเพื่อรุกูกก็ยกมือเช่นเดียวกัน และเมื่อกล่าว *อะอ์ดิลลอฮฺลิมันหะมิเดฮฺ* ก็ยกมือเช่นเดียวกัน แล้วกล่าวว่า *ร็อบบะนาอะละกะลัมหมุด* (มุตตะพะกุน อะลัยฮฺ โดย มีบันทึกในอัล-บุคอรี เลขที่ 738 จำนวนนี้เป็นของท่าน และมุสลิม เลขที่ 390)

2. มีรายงานจากท่านนาฟิอฺ ว่าท่านอิบน์ อุมร์ นั้นเมื่อท่านละหมาดท่านจะกล่าวตักบิรและยกมือทั้งสองขึ้น เมื่อท่านจะรุกูกท่านจะยกมือทั้งสองขึ้นเช่นกัน เมื่อท่านกล่าว *อะอ์ดิลลอฮฺ*

มันหะมิตะฮุ ท่านจะยกมือทั้งสองขึ้นอีก และเมื่อท่านลุกขึ้นจากสองร็อกอะฮุแรกท่านจะยกมือทั้งสองขึ้นอีก และอิบนุ อุมร์ อ่างอิงการกระทำเช่นนั้นว่าเป็นการกระทำของท่านนบี” (บันทึกโดยอัล-บุคอรี หมายเลข 739)

การกระทำที่อนุญาตให้ปฏิบัติได้ในระหว่างละหมาด

1. อนุญาตให้ผู้ละหมาดปฏิบัติได้หากอยากจะทำปฏิบัติในระหว่างละหมาด เช่น การพันผ้าโพกหัวหรือชุดเราะฮุ หมวก ผ้า เสยผ้าคลุมหรือชุดเราะฮุ เดินหน้า ถอยหลัง เดินขึ้นหรือลงจากมินบัรุ่มน้ำลายด้านซ้ายแต่ห้ามกระทำด้านขวาหรือด้านหน้าในสถานที่นอกเหนือจากมัศญิด หากในมัศญิดให้ถ่มน้ำลายในผ้า และอนุญาตให้ฆ่าแมงป่องหรือสัตว์ร้ายอื่นๆ รวมทั้งอนุญาตให้ลูมเด็กเล็ก เป็นต้น

2. ในระหว่างละหมาดอนุญาตให้สูบบุหรี่ของผู้นั้นเอง บนผ้าโพก บนผ้าคลุม ทั้งนี้หากมีความจำเป็นต้องทำเช่นนั้น เช่นที่สูบบุหรี่จนเกินไป เป็นต้น

หากมีการขออนุญาตต่อชายคนหนึ่งที่กำลังละหมาดอยู่ เขาจะให้การอนุญาตได้ด้วยการกล่าวตัสบีหฺ(กล่าว สุบหานัลลอฮุ)ให้ได้ยิน หากมีการขออนุญาตต่อหญิงคนหนึ่งที่กำลังละหมาดอยู่ เธอจะให้การอนุญาตได้ด้วยการทบหลังมือ

ในระหว่างละหมาดสุนัตให้ตะหฺมิด(กล่าวอัลหัมดุลิลลาฮุ)เมื่อจาม และเมื่อผู้ละหมาดรู้ว่ามีความโปรตรานจากอัลลอฮุ(นิอุมัต)ใหม่เกิดขึ้นกับตัวเขา(ด้วยการที่เขาจามอีกครั้ง)ให้เขายกมือแล้วกล่าวตะหฺมิด

ผู้ที่ละหมาดคนเดียวหากอ่านสุเราะฮุเสียงดัง ก็ให้กล่าว อามีน เสียงดังด้วย และหากอ่านเสียงค่อย ก็ให้กล่าว อามีน เสียงค่อยด้วย

หุกุมการอ่านเสียงดังสำหรับผู้ละหมาดคนเดียว

สำหรับผู้ละหมาดคนเดียวไม่ว่าจะเป็นชายหรือหญิงนั้นมีสิทธิเลือกที่จะไม่อ่านเสียงดังในละหมาดที่ต้องอ่านเสียงดัง หรือจะอ่านเสียงดังก็ได้หากไม่มีการสร้างความเดือดร้อนให้แก่คนอื่น เช่น คนนอน คนป่วย เป็นต้น

หรือถ้าเป็นผู้หญิงก็สามารถอ่านเสียงดังได้หากไม่มีคนนอกที่ไม่ใช่ญาติสนิทอยู่ด้วย